

2026Z15513 (ingezonden 2 juli 2026)

Vragen van het lid Oosterhuis (D66) aan de minister van Financiën over het artikel 'Vermogensbezit zal steeds meer bepaald worden door erfenis'.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Vermogensbezit zal steeds meer bepaald worden door erfenis'?¹

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat de komende decennia sprake zal zijn van de grote overdracht van vermogen via erfenissen?

Antwoord op vraag 2

Het CPB stelt in hun recente rapport 'Erfbelasting in beeld'² dat gezien de omvang van het vermogen dat de naoorlogse generatie heeft opgebouwd, de verwachting is dat de totale omvang van nalatenschappen de komende decennia verder toeneemt.

Vraag 3

Deelt u de analyse dat de hoge stijging van de huizenprijzen ertoe heeft geleid dat huishoudens met een koopwoning een grote vermogensgroei hebben doorgemaakt terwijl huurders hiervan nauwelijks hebben geprofiteerd?

Antwoord op vraag 3

Het is een feitelijke constatering dat huishoudens met een koopwoning profiteren van een stijging van huizenprijzen en huishoudens zonder koopwoning niet, als zij niet op andere wijze geïnvesteerd vermogen in de woningmarkt hebben.

Vraag 4

In hoeverre verwacht u dat de toekomstige erfenissen de toegankelijkheid van de koopwoningmarkt zal beïnvloeden?

Antwoord op vraag 4

Allereerst wil ik benadrukken dat dankzij het relatief breed verdeelde eigenwoningbezit juist de middengroepen - en niet de meest vermogende huishoudens - er in de periode 2011-2023 het meest op vooruit zijn gegaan als gevolg van stijgende woningprijzen. De toegang tot de woningmarkt wordt door meerdere factoren bepaald. De stijgende woningprijzen zijn het gevolg van een groot verschil tussen vraag en aanbod van woningen, waarbij het aanbod heel rigide is. Dit rigide aanbod is niet alleen problematisch voor starters en gezinnen die door willen groeien naar een grotere woning, maar ook voor ouderen die kleiner willen wonen of in een levensloopbestendige woning willen wonen. De rol van erfenissen lijkt daarbij beperkter, maar ze kunnen wel enige invloed hebben op de koopwoningmarkt, doordat het ontvangers van een erfenis een voordeel kan geven ten opzichte van huishoudens die (nog) geen erfenis (hebben) ontvangen. De toegankelijkheid van de woningmarkt is echter van zeer veel factoren afhankelijk en het is de vraag of erfenissen in de toekomst een belangrijkere factor worden.

Vraag 5

¹ Brounen, D., Kok, N., & Wogh, J. (2026, 25 juni). *Vermogensbezit zal steeds meer bepaald worden door Erfenis*, ESB. [Vermogensbezit zal steeds meer bepaald worden door erfenis - ESB](#)

² CPB (2026), *Erfbelasting in beeld: feiten, percepties en voorkeuren van Nederlanders*.

Welke verwachtingen heeft u over de effecten van deze vermogensoverdrachten op de vermogensongelijkheid tussen huishoudens en generaties?

Vraag 6

In hoeverre verwacht u dat de toekomstige erfenissen de kansenongelijkheid tussen mensen met en zonder vermogende ouders zullen vergroten.

Antwoord op vraag 5 en vraag 6

Vermogen wordt gedurende de levensloop van mensen opgebouwd. Daarom hebben oudere mensen gemiddeld meer vermogen dan jongere mensen. Vermogensverschillen worden dan ook voor een belangrijk deel verklaard door leeftijd.³ Vermogensoverdrachten van de oude naar de jonge generatie verkleinen dus de vermogensverschillen *tussen* generaties. Erfenissen hebben uiteraard ook een effect op vermogensverschillen *binnen* generaties. De precieze aandelen van erfenissen in de vermogenssamenstelling van huishoudens naar vermogensklassen zijn niet bekend en daarmee zijn ook de ontwikkelingen in dat aandeel onbekend. Het is daarom niet vast te stellen wat de invloed is geweest van erfenissen op de verschillen binnen de jongere generaties en of deze groter of kleiner is dan die van de oudere generaties. Het CPB laat wel zien dat het hoogste vermogensdeciël een groot deel van het totale nagelaten vermogen in de periode 2013-2022 heeft ontvangen.⁴ Het CPB laat niet zien wat de ontwikkelingen daarin zijn geweest.

In elk geval is vermogensverdeling vrij constant gebleven in de periode 2011-2022.⁵

Het CPB heeft in 2024 de samenhang (correlatie) tussen de vermogenspositie van ouders in 1992 en die van hun kinderen in 2022 uitgebreid onderzocht.⁶ Daaruit blijkt dat hoewel kinderen van ouders met de grootste vermogens de grootste kans hebben tot de hoogste vermogensklasse te behoren, ook kinderen van ouders met minder vermogen een goede kans maken meer vermogen op te bouwen dan hun ouders. Relevant hierbij is dat deze samenhang tussen vermogensposities van ouders en kinderen niet of nauwelijks het gevolg is van erfenissen. De samenhang tussen de vermogensposities van ouders en kinderen ontstaat namelijk vaak al op jonge leeftijd van kinderen, ver voordat sprake is van een erfenis. Kansen voor kinderen om zich te ontwikkelen gaat vaak ook over een leeftijd van kinderen ver voordat sprake is van een erfenis.

Vraag 7

Kunt u toelichten welke onderzoeken en beleidsopties er liggen om de negatieve effecten van toekomstige erfenissen op kansenongelijkheid en vermogensongelijkheid te beperken?

Vraag 8

Bent u bereid verschillende beleidsopties in kaart te brengen? En kunt u hierbij kijken naar fiscale stimulansen om erfenissen eerder in het leven in te zetten, bijvoorbeeld bij het aflossen van studieschuld?

Antwoord op vraag 7 en vraag 8

³ In termen van de Gini-coëfficiënt verklaart de demografie 40% van de ongelijkheid. Zie [IBO-Vermogensverdeling-rapport.pdf](#) (2022) en Schulenberg, R. (2019), Vermogensongelijkheid: het is de demografie!?, Tijdschrift voor Politieke Economie (TPE).

⁴ CPB (2026), Erfbelasting in beeld: feiten, percepties en voorkeuren van Nederlanders.

⁵ De Gini-coëfficiënt van de vermogensongelijkheid is 0,777 in 2011 en 0,719 in 2022. Zie Statline, CBS.

⁶ CPB (2024), Een steuntje in de rug, vermogensmobiliteit van ouders op kind. Het CPB heeft de gemiddelde positie in de vermogensrangschikking van kinderen in 2022 - per vermogenspercentiel van hun ouders in 1992 - geanalyseerd.

Ik verwijs voor beleidsopties naar de fichebundels van het rapport IBO Vermogensverdeling uit 2022 en het rapport Bouwstenen voor een betere en eenvoudiger belastingstelsel uit 2024.⁷ Ik zie geen noodzaak voor extra stimulansen om vermogensoverdrachten eerder in het leven te laten plaatsvinden.

Vraag 9

Hoeveel moet een alleenstaande met een modaal inkomen wiens ouders een huurwoning hadden werken om netto het bedrag te verdienen dat een alleenstaande wiens ouders een koopwoning nalaten aan erfenis ontvangt.

Antwoord op vraag 9

Het is niet mogelijk om een eenduidig antwoord te geven op deze vraag. Dit hangt sterk af van de waarde van de nagelaten eigen woning, de resterende hypotheekschuld, de waarde van het overige nagelaten vermogen van beide ouders, het vermogen van de alleenstaande wiens ouders een huurwoning hadden en het totaal aantal erfgenamen waarmee de erfenis moet worden gedeeld.

Vraag 10

Bent u van mening dat werk moet lonen? Zo ja, hoe verhoudt deze opvatting zich tot de verwachting dat geërfd vermogen door een groeiende groep Nederlanders bepalender wordt voor hun financiële positie dan inkomen uit arbeid?

Antwoord op vraag 10

Het kabinet is van mening dat werk moet lonen en perspectief moet bieden, door te zorgen voor een fatsoenlijk inkomen, zekerheid bij tegenslag en kansen om mee te groeien in een economie en arbeidsmarkt die snel veranderen. Zoals in het coalitieakkoord is aangegeven is het daarvoor belangrijk om te werken aan een toekomstbestendige en wendbare arbeidsmarkt.

⁷ [IBO-Vermogensverdeling-rapport.pdf](#), [Belastingen in maatschappelijk perspectief: Bouwstenen voor een beter en eenvoudiger belastingstelsel](#) | [Rijksoverheid.nl](#)